

УДК 811.111

ТАБЛОЇДНІСТЬ ДИСКУРСУ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ XXI СТОЛІТТЯ

І.С. Шевченко, докт. філол. наук (Харків)

Стаття присвячена аналізу концептуального і комунікативного аспектів сучасного президентського дискурсу США, який перебуває під впливом ЗМІ і якому притаманні властивості таблоїду. Таблоїдні медіа характеризуються спрощеним контентом, вони перевантажені емоціями, часто зорієнтованими на агресію. Феномен таблоїдизації, спрощення і стереотипізації сучасної культури США простежується у публічному дискурсі президентів Джорджа Буша (мол.), Барака Обами, Доналда Трампа. Найбільш помітними характеристиками таблоїдності президентського дискурсу є спрощеність і стереотипність інформації, вживання маніпулятивних та нав'язувальних стратегій, висока емоційність, загравання з аудиторією, поєднання розмовної та літературної лексики, стилістична гібридизація. Таблоїдний дискурс президентів має на меті спростити реагування громадян, маніпулювати їх свідомістю і пристрастями, трансформувати їх світосприйняття й систему цінностей і у такий спосіб стимулювати виконання дій, нав'язуваних у дискурсі.

Ключові слова: концепт ВІЙНА, маніпулятивна стратегія, президентський дискурс, США XXI століття, таблоїдна культура, ТЕРОРИЗМ.

Шевченко І.С. Таблоидность дискурса американских президентов XXI века. Стаття посвящена анализу концептуального и коммуникативного аспектов современного президентского дискурса США, который находится под влиянием СМИ и которому присущи свойства таблоида. Таблоидные медиа характеризуются упрощенным контентом, они перегружены эмоциями, часто ориентированы на агрессию. Феномен таблоидизации, упрощения и стереотипизации современной культуры США прослеживается в публичном дискурсе президентов Джорджа Буша (мл.), Барака Обамы, Доналда Трампа. Наиболее заметными характеристиками таблоидности президентского дискурса являются упрощенность и стереотипность информации, употребление манипулятивных стратегий и навязывания, высокая эмоциональность, заигрывание с аудиторией, сочетание разговорной и литературной лексики, стилистическая гибридизация. Таблоидный дискурс президентов имеет целью упрощение реагирования граждан, манипулирование их сознанием и эмоциями, трансформирование их мировосприятия и системы ценностей и таким образом стимулирование выполнения действий, навязываемых в дискурсе.

Ключевые слова: концепт ВОЙНА, манипулятивная стратегия, президентский дискурс, США XXI века, таблоидная культура, ТЕРРОРИЗМ.

Shevchenko I.S. The tabloid discourse of American presidents of the twenty-first century. The article focuses on the analysis of the conceptual and communicative aspects of the 21st century US presidential discourse, which is influenced by the media and has the properties of the tabloid. Tabloid media are characterized by simplified content, they are overwhelmed by emotions, often focused on aggression. The phenomenon of tabloidization, simplification and stereotyping of contemporary US culture can be seen in the public discourse of presidents George W. Bush (junior), Barack Obama, Donald Trump. The most prominent tabloid characteristics of the presidential discourse are simplicity and stereotypical information, the use of manipulative and imposing strategies, high emotionality, engagement with the audience, a combination of colloquial and literary vocabulary, stylistic hybridization. The tabloid presidential discourse is intended to facilitate citizens' reactions, manipulate their consciousness and passions, transform their worldviews and value systems, and thus stimulate the implementation of the actions imposed in the discourse.

Key words: concept WAR, manipulative strategy, presidential discourse, tabloid culture, TERRORISM, the USA of the 21st century.

1. Вступ

Політичний дискурс ХХІ століття характеризується найважливішою роллю медіа за весь період існування ЗМІ в глобальному світі, а надто в США. Г.М. Маклюен зазначає, що американське суспільство цілком залежить від медіа простору: «Америка – це повністю медіалізоване суспільство» [12]. Ще на початку століття став крилатим його вираз «The Medium is the Message» [там само, с. 7], а два перші десятиліття ХХІ століття підтвердили виключно важливу роль ЗМІ, зокрема, таблоїдів, у формуванні суспільних поглядів та відповідних дій американців. За дві останні декади медіа не тільки стали визначальними у конструюванні смислу політичного дискурсу (Message), але й сам дискурс (Medium) набув нових специфічних рис «таблоїдності» – спрощеності та стереотипізованості. Усе сучасне американське суспільство споживання є, за Ф. Дебрі, «таблоїдною культурою» («the simulacrum of tabloid culture») [9, с. 8].

Актуальність дослідження визначається тим, що методологія домінуючої когнітивно-дискурсивної наукової парадигми використовується для аналізу таблоїдності президентського дискурсу як системи у єдності її когнітивного й комунікативного аспектів.

Метою роботи є розкриття нової когнітивно-комунікативної характеристики американського президентського дискурсу – таблоїдності. Таблоїдність тією чи іншою мірою притаманна політичному дискурсу трьох американських президентів цього періоду – Дж. Буша (мол.), Б. Обама та Д. Трампа.

Досягненню цієї мети підпорядковано низку завдань:

- деталізувати когнітивно-комунікативні характеристики таблоїдності у президентському дискурсі лідерів США;
- виявити ключові концепти-ідеологеми трьох президентів та особливості їх метафоричного представлення у президентському дискурсі;
- описати таблоїдність дискурсивних стратегій і тактик як вербально-невербальний механізм персуазивно-маніпулятивного впливу президентського дискурсу.

Матеріалом дослідження слугували близько 3000 висловлень, які містять номінації ключових

концептів Дж. Буша (мол.), Б. Обама, Д. Трампа у їх президентських дискурсах.

Об'єктом дослідження слугує дискурс президентів США 2001–2018 років, а предметом аналізу є таблоїдність публічних виступів президентів як когнітивно-прагматичного комплексу дискурсивних стратегій і тактик об'єктивації ключових концептів-ідеологем.

2. Методологія і методи дослідження

Теоретико-методологічним підставою дослідження, виконаного у межах Харківської школи когнітивно-дискурсивної лінгвістики, служать постулати експансіонізму, антропоцентричності, неофункціоналізму й експланаторності, трактовані в рамках еколінгвістики [4, с.9]. «З точки зору еколінгвістики дискурс – засіб формування соціальних відносин і водночас їх продукт. Дослідницькому фокусу на взаємодії і контексті, притаманному еколінгвістиці, відповідає трактування мовних значень як потенціалу, який, будучи реалізований у певному контексті, конструюється комунікантами в ході їх взаємодії» [8, с. 126]. Наше дослідження базується на засадничих для політичної дискурсології ідеях про те, що персуазивно-маніпулятивною та аргументативною метою президентського дискурсу є «трансформація картини світу громадян у відповідності з домінантами концептосфери політика, що досягається шляхом цілеспрямованого мовленнєвого впливу стратегій і тактик його дискурсу на ціннісний складник картини світу громадян» [3], у даному випадку – американців.

Відповідно до обраного підходу дискурс вважаємо «багатоаспектною когнітивно-комунікативно-мовною системою-гештальтом, яка визначається сукупністю трьох аспектів: формуванням ідей і переконань (когнітивний аспект), взаємодією комунікантів у певних соціально-культурних контекстах / ситуаціях (соціально-прагматичний аспект) і використаннім знаків, вербальних і паравербальних (мовно-семіотичний аспект) [4, с. 115–116]. Об'єкт нашого аналізу – *президентський дискурс* – розуміємо у роботі як «мисленнєво-комунікативний процес і результат, утілений мовними і немовними, у т. ч. мультимодальними знаками та опосередкований ЗМІ, як систему стратегій і тактик персуазивно-маніпулятивного впливу

на аудиторію для трансформації її картини світу у відповідності з ключовими концептами-ідеологемами політика» [6].

Картина світу – це «динамічна когнітивна структура, глобальне уявлення її автора про світ, одержане як результат узагальнення чуттєвого досвіду пізнання. Картина світу є результатом і регулятивним чинником усієї діяльності людини, лінгвокомунікативної включно, у природному й соціальному середовищах» [4, с. 10].

Стратегії дискурсу тлумачимо як «вербально реалізований комунікативний намір мовця, сформований на основі знання про стереотипні моделі комунікативної поведінки», як утілення певного лінгвокультурного концепту і прояв єдності когнітивного та комунікативного аспектів дискурсу [4, с.11].

Для аналізу відібрано фрагменти публічних виступів, що містять мовні способи реалізації ключових концептів ВІЙНА, ТЕРОРИЗМ і стратегії їх актуалізації у дискурсах президентів США: Джорджа Буша (2001–2009), Барака Обами (2009–2017) і Доналда Трампа (з 2017 дотепер).

Алгоритм аналізу таблоїдних рис дискурсу у нашій роботі має такі етапи: (1) встановити параметри таблоїдності у дискурсі; (2) установити таблоїдні характеристики президентських дискурсів у когнітивному і комунікативному аспектах, для чого (2а) виявити ключові концепти-ідеологеми, зокрема їх концептуальні метафори у дискурсі трьох президентів США ХХІ століття; (2б) визначити таблоїдні стратегії і тактики актуалізації цих концептів у президентському дискурсі.

3. Від таблоїдної культури –

до таблоїдного президентського дискурсу

3.1. Таблоїдна культура сучасної Америки

Сучасна американська культура загальноновизнана як таблоїдна культура. Її інформаційні потоки, їх семантика, стилістика, формальні рамки регулюються ЗМІ. Якісні трансформації суспільства, комерціалізація ЗМІ створили новий тип медіа – т. зв. *таблоїд*. Він відображає мозаїчний характер культури, деканонізацію офіційних форм, суміщення жанрів, акцент на скандальних новинах, обмежений блок якісних новин, спрощена форма й стилістика викладу інформації. Таблоїдна продук-

ція орієнтована переважно на соціальні низи, а також середній клас [5].

В історичній перспективі таблоїд (газета жовтого типу) означав видання, що подає новини спрощено, не вимагає роздумів, його просто «проковтнути», як штамповану таблетку (*tablet* → *tabloid*). В останні роки відповідно до комерціалізації ЗМІ, процесів демократизації суспільства і під впливом глобалізації таблоїдна форма організації ЗМІ поповнилася таблоїдним телебаченням (TV-таблоїди – інформаційно-розважальні телепрограми певної стилістики). У таблоїдах новини мають форму *infotainment* або *feature*, іноді містять *trash* та рекреаційний матеріал, мають особливу наративну структуру, комунікативні стратегії і маніпулятивні прийоми.

Тип культури, ізоморфний популярній культурі і відповідний таблоїдним медіа, характеризується дозованою інформацією, де змістовий комплекс проблем частково деформовано, але не повністю спотворено. У свою чергу, це забезпечує високий маніпулятивний ефект таблоїдних текстів, різке зниження адаптаційних потенцій громадян [5]. Тож, за даними Ф. Дебрі, більшість сучасних американців мислять «таблоїдами», при цьому «таблоїдизація обумовлює специфічний вид дискурсу» [9, с. 14], в якому ЗМІ роблять інформацію стереотипною та спрощеною, використовують агресивне нав'язування.

Сказане дозволяє систематизувати параметри таблоїдності публічного президентського дискурсу і виділити такі, релевантні для нашого аналізу:

- спрощеність і стереотипність інформації;
- маніпулятивні та нав'язувальні стратегії;
- емоційність і загравання з аудиторією;
- розмовність лексики та стилістична гібридизація.

Виділені параметри характеризують публічні виступи трьох президентів США, хоча варіюються за ступенем представленості. Розглянемо прояви таблоїдності президентського дискурсу у його когнітивному й комунікативному аспектах.

3.2. Таблоїдність президентського дискурсу сучасної Америки

Дискурс президентів Буша, Обами, Трампа структурований ключовими дискурсотвірними концептами-ідеологемами, серед яких значне місце

посідають ВІЙНА, ТЕРОРИЗМ [1; 6]. Поняттєвий складник концепту ВІЙНА, за даними О.В. Горіної [1], відповідає значенням, поєднаним у дві гіперсеми: «організована збройна боротьба» (*war, conflict, hostilities*, гіпоніми: *civil war, cold war, hot war, holy war, limited war, world war*) та «стан збройного протистояння» (*war, discord*).

Відповідно, фрейм концепту можна структурувати як термінали, згруповані в слоти: «Армія», «Зброя», «Бойові дії», вельми частотні у дискурсі, та слот «Мистецтво війни». **Спрощеність і стереотипність інформації** публічних промов президентів США засвідчує специфічне подання концепту ВІЙНА, в якому у більшості прикладів практично відсутній слот «Мистецтво війни». У слоті «Бойові дії» з терміналами «Види бойових дій», «Ведення бойових дій», «Місце бойових дій» найбільш уживаними є значення першого і останнього терміналів:

The country must never yield, must never show weakness and must continue to lead. < ... > I think it's necessary in order to defeat the ideologies of hate [14]

Popularity dipping in the face of continuing violence in Iraq. [14]

Слоти «Армія», «Зброя» представлені стереотипними лексемами *soldiers, army, weapons, etc.*:

For the parents of the soldiers who have fallen who are listening, David Kay, the weapons inspector, came back and said, "In many ways Iraq was more dangerous than we thought." [15]

Формуючи імідж президента-миротворця, Б.Обама протиставляє цінності ВІЙНИ та МИРУ, закликаючи аудиторію виявляти відповідальність:

I understand why war is not popular, but I also know this: The belief that peace is desirable is rarely enough to achieve it. [16].

У президентському дискурсі ВІЙНА концептуалізується переважно у прямий спосіб і слугує продуктивною областю-джерелом метафоричних моделей на позначення інший концептів-ідеологем, зокрема, концепту ТЕРОРИЗМ.

Починаючи з 1980х років політики і науковці користуються концептуальною мовою війни (*War on Terror*) для опису проблем соціального насильства: *war on poverty, war on drugs* конструюють проблеми бідності, наркотиків у термінах ВОРОГА,

якого можна подолати у ВІЙНІ [10; 13]. Як зазначає Д. Грондін, «Не можна заперечувати, що майже десять років після 11.09.2001 війна з терором все ще переслідує нас. Ми всі були свідками і пережили часи війни з терором і війни в Іраку», причому створювана медіа рефлексія війни є не менш емоційною для американців, ніж реальна війна [10, с. 15].

Завдяки постійно вживаній урядовцями концептуальній метафорі ВІЙНИ З ТЕРОРОМ радикально змінилося розуміння колективної та глобальної безпеки, з'явилося уведення департаментом внутрішньої безпеки США нове поняття «Homeland Security». Так поступово концепт ВІЙНА набуває нового значення – «продуктивної війни». Водночас ВІЙНА у мультимодальних медіатекстах набуває виразності у метафорах ПОЛЯ ВІЙНИ (*Battlefield*), ТЕАТРУ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ (*Theatre of War*). ВІЙНА стає поняттям, що «розігрується», віртуалізується, утілюється (*the bodily experience of War as Politics*) [10]. У дискурсі американських президентів ХХІ століття найбільш поширеними є мілітарні концептуальні метафори, де ВІЙНА слугує областю-джерелом концептуалізації ДИПЛОМАТІЇ, ВИХОВАННЯ, ГОЛОСУВАННЯ як області-цілі:

I don't want to use food as a diplomatic weapon from this point forward; I'll remind mothers and dads the best weapon is the off/on button, and paying attention to your children, and eating dinner with them...; And what I think needs to happen in order to encourage the young to vote is to shoot straight, is to set aside the partisan differences, and set an agenda that will make sense [20]

Концепт-ідеологема ТЕРОРИЗМ об'єктивованою лексемою *terrorism* та її гіпонімами – *bioterrorism, chemical terrorism, cyber-terrorism, domestic terrorism, ecoterrorism, narcoterrorism, nuclear terrorism, state-sponsored terrorism*. ТЕРОРИЗМ включає слоти «Суб'єкти терору та їхні посібники, об'єкти і жертви», «Терористичні акти», «Борці з терором» [1].

Історично слоти концепту ТЕРОРИЗМ знають трансформації під впливом соціального розвитку. Якщо до трагедії 9/11 у концепті здебільш активувались слоти «Вплив на окремий уряд,

партію, соціальну групу», співвідносні з ірланським або баскським тероризмом, тобто далекі від інтересів пересічних американців, то, починаючи з 2001 стають промінантними іншій слоту концепту: «Загроза для американців», «Загроза для всього людства». Зокрема, концепт ТЕРОРИЗМ посідає значне місце у дискурсі Дж. Буша, який був обраний на другий президентський строк саме на вістрі боротьби проти тероризму [7, с. 280].

Оцінно-образний складник концепту ТЕРОРИЗМ базується на опозиції «свій – чужий» (метафора ТЕРОРИЗМ – ЦЕ ВІСЬ ЗЛА), яка формує етнічну свідомість, колективне, масове світосприйняття. Протиставлення «свій – чужий» (*we – they*) відповідає аксіологічній шкалі «хороший – поганий» [2]:

... *we're pursuing a strategy of freedom around the world, because I understand free nations will reject terror* [19]

Дуже актуальний для американського суспільства концепт ТЕРОРИЗМ має високу номінативну щільність у дискурсі президентів початку ХХІ століття, будучи актуалізований етнонімами та дериватами лексеми *terrorism*:

To counter Iran and block its path to a nuclear weapon, I sanctioned the Islamic Revolutionary Guard Corps for its support of terrorism... [18]

Домінування **маніпулятивних та нав'язувальних стратегій** типове для усіх аналізованих виступів. У дискурсі президентів США переважають кооперативні стратегії агітації, аргументації і маніпулятивно-кооперативні стратегії з відповідними тактиками [1; 6].

Провідна ціль президентського дискурсу – персуазивно-маніпулятивний вплив – досягається шляхом актуалізації ключових концептів-ідеологем у стратегіях и тактиках дискурсу. Як результат маніпуляції інформація, подана у таблоїдизованих ЗМІ, стає, за влучним висловом М. Маклюена, «суспільним гормоном» (*social hormone*) [12, с. 267], що трансформує світосприйняття і надихає слухача:

Courage, true courage, derives from that sense of who we are, what are our best selves, what are our most important commitments, and the belief that we can dig deep and do hard things for the enduring benefit of others. [17].

Президент Трамп вдається до більш відвертого маніпулювання у своєму дискурсі, нав'язуючи

свою думку слухачеві (*we are now putting...*) і водночас заграючи з ним (*A nation that...*):

Upon my inauguration, I announced that the United States would return to a simple principle: The first duty of our government is to serve its citizens, many of whom have been forgotten. But they are not forgotten any more. With every decision and every action, we are now putting America first...

Optimism has surged... We are reasserting these fundamental truths: A nation without borders is not a nation. A nation that does not protect prosperity at home cannot protect its interests abroad. A nation that is not prepared to win a war is a nation not capable of preventing a war. A nation that is not proud of its history cannot be confident in its future. And a nation that is not certain of its values cannot summon the will to defend them. Today, grounded in these truths, we are presenting to the world our new national security strategy [18].

До провідних рис таблоїдності президентського дискурсу належать **емоційність і загравання з аудиторією**, унаочнені у виступах трьох президентів. Так, Барак Обама підкреслює гордість за свою приналежність до Америки:

And one thing I'm certain is that I was lucky to be born into that new frontier, a new world, and a new generation of Americans [17].

Дискурс Обама, як зазначає М. Леттс, легко впізнаваний, він базується на сенсаціях та на стратегіях узагальнення, тактиках наснаги і спонукування [11, с. 13]. Основні маніпулятивні прийоми, які притаманні дискурсу Обама, засновані на гіпнозі, а точніше «умінні зачарувати, загіпнотизувати аудиторію»; дискурс президента «кидається в очі, привертає слухача» [9, с. 21, 22].

Доналд Трамп, відомий популіст, висловлюється ще більш емоційно про здобутки народу (*the American people*) та відкрито й безсоромно улещує аудиторію (*You are brave...*):

Throughout our history, the American people have always been the true source of American greatness. Our people have promoted our culture and promoted our values. Americans have fought and sacrificed on the battlefields all over the world. We have liberated captive nations,

transformed former enemies into the best of friends, and lifted entire regions of the planet from poverty to prosperity. Because of our people, America has been among the greatest forces for peace and justice in the history of the world. The American people are generous. You are determined, you are brave, you are strong, and you are wise [18].

Розмовність лексики та стилістична гібридизація президентського дискурсу найбільш притаманні усним і здебільш спонтанним висловленням, що містяться в жанрах інтерв'ю, теледебатів претендентів, зокрема, у період електоральної кампанії або після закінчення президентського терміну, як, наприклад, у промові Обама з нагоди одержання ним нагороди імені Кеннеді:

Well, first of all, thank you so much, Jack, for that really kind introduction. And I like the socks. I also want to thank you and Rose and Tatiana and your dad for sharing Caroline with us the past few years as America's ambassador to Japan [17].

У наведеному прикладі присутні всі ознаки таблоїдного нарративу – синтез офіційного (*ambassador*) і неофіційного (*socks*) стилів, розмовної лексики (*dad* замість *father*) і граматики (просте речення – перцелят), ускладнена емоційність публічної промови.

4. Висновки

Проведений аналіз концептуального і комунікативного аспектів президентського дискурсу США ХХІ століття засвідчує його тісний зв'язок із таблоїдами. Таблоїдна журналістика має спрощений контент, вона переважана емоціями, часто зорієнтована на агресію. Феномен таблоїдизації, спрощення і стереотипізації сучасної культури США актуалізується різною мірою у президентському дискурсі Буша, Обама, Трампа. Найбільш помітними характеристиками таблоїдності дискурсу є спрощеність і стереотипність інформації, вживання маніпулятивних та нав'язувальних стратегій, висока емоційність, загравання з аудиторією, поєднання розмовної та літературної лексики, стилістична гібридизація. Функціонування таблоїдного дискурсу політиків має на меті викликати спрощені реакції суб'єкта, маніпулювати його свідо-

містю і пристрастями, трансформувати його світосприйняття й систему цінностей і у такий спосіб стимулювати виконання дій, нав'язуваних політиком.

Перспективу для подальших досліджень становить аналіз медіа-опосередкованих дискурсів інших типів за когнітивно-комунікативною методикою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горіна О.В. Когнітивно-комунікативні характеристики американського електорального дискурсу республікацій : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Горіна Олена Володимирівна. – Харків, 2008. – 240 с.
2. Донец П.Н. Теория межкультурной коммуникации. Специфика культурных смыслов и языковых форм : дисс. ... докт. філол. наук : 10.02.19 / Донец Павел Николаевич. – Харьков, 2003. – 369 с.
3. Иванова Ю.М. Стратегии речевого воздействия в жанре предвыборных теледебатов : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.19 / Иванова Юлия Михайловна. – Волгоград, 2003. – 138 с.
4. Как нарисовать портрет птицы: методология когнитивно-коммуникативного анализа языка : кол. монография / [Бондаренко Е.В., Мартынюк А.П., Фролова И.Е., Шевченко И.С.]; под ред. И.С. Шевченко. – Х. : ХНУ имени В.Н. Каразина, 2017. – 246 с.
5. Лесная М.В. Топология современных таблоидных СМИ России, Великобритании и США : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.10 / Лесная Марина Валерьевна. – Краснодар, 2010. – 215 с.
6. Прокопенко А.А. Ключевые стратегии и тактики в президентском дискурсе Барака Обамы / А.А. Прокопенко // Филологические трактаты. – 2015. – Том 7, № 2. – Сумы : СумДу. – С. 116–122.
7. Спиридовский О.В. Концепт «терроризм» в речах президента США Джорджа Буша / О.В. Спиридовский // Реальность, язык и сознание : междунар. межвуз. сб. науч. трудов. / отв. ред. Т.А. Фесенко. – Тамбов : Изд-во ТГУ, 2005. – Вып. 3. – С. 279–281.
8. Шевченко И.С. Соотношение информативной и фатической функций как проблема эколингвистики / И.С. Шевченко // Когниция, коммуникация, дискурс : Междунар. электрон. сб. науч. ст. – Харьков : ХНУ имени В.Н. Каразина, 2015. – №10. – С. 114 – 132. – Режим доступа : sites.google.com/site/cognitiondiscourse/
9. Debrix F. Tabloid Terror: War, Culture, and Geopolitics / F. Debrix. – New York : Routledge, 2008. – 208 p.
10. Grondin D. The Other Spaces of War: War beyond the Battlefield in the War On Terror // Grondin D. (ed.) War Beyond the Battlefield. – London, New York : Routledge, Taylor &

Francis, 2012. – P. 5–22. 11. Letts M. Obama's discourse of «hope» Making rhetoric work politically / M. Letts [Electronic resource] // School of Sociology, Politics and International Studies. 2009. – 93 p. – Mode of access: <http://www.bristol.ac.uk/medialibrary/sites/spais/migrated/documents/letts0409.pdf> 12. McLuhan M. *Understanding Media: the Extensions of Man* / M. McLuhan. – Corte Madera : Gingko Press, 2003 – 395 p. 13. Zhabotynska S. Conceptual metaphors in multiple data: public speeches of Barack Obama and Vladimir Putin, 2014 – 2015 / S. Zhabotynska, O. Shvets // ICLC-14 Book of Abstracts. – Tartu, 2017. – P. 534.

REFERENCES

Bondarenko, E.V., Martynjuk, A.P., Frolova, I.E., and Shevchenko I.S. (Ed.) (2017) *Kak narisovat' portret pticy: metodologija kognitivno-kommunikativnogo analiza jazyka: kol. Monografija [How to draw a portrait of a bird: the methodology of cognitive-communicative language analysis: count. monograph]*. Kharkiv: Karazin University Press.

Debrix, F. (2008) *Tabloid Terror: War, Culture, and Geopolitics*. – New York : Routledge.

Gorina, O.V. (2008) *Kognitivno-komunikativni harakteristiki amerikans'kogo elektoral'nogo diskursu respublikaciv: Dis... kand. filol. nauk. [Cognitive-communicative characteristics of the American Republican electoral discourse. PhD diss.]* Kharkiv (in Russian)

Grondin, D. (2012) *The Other Spaces of War: War beyond the Battlefield in the War On Terror* In: Grondin D. (ed.) *War Beyond the Battlefield* (pp. 5-22). London, New York: Routledge, Taylor & Francis.

Donec, P.N. (2003) *Teorija mezhkul'turnoj komunikacii. Specifika kul'turnyh smyslov i jazykovyh form: Diss... dokt. filol. Nauk [The theory of intercultural communication. Specificity of cultural meanings and language forms. Dr. philol. sci. diss.]* Kharkiv (in Russian)

Ivanova, Ju. M. (2003) *Strategii rechevogo vozdejstvija v zhanre predvybornyh teledbatov : dis. ... kand. filol. nauk. [Strategies of speech influence in the genre of electoral TV debates. PhD diss.]* Volgograd (in Russian)

Lesnaja, M.V. (2010) *Topologija sovremennyh tabloidnyh SMI Rossii, Velikobritanii i SShA : dis... kand. filol. nauk [Topology of modern tabloid media of Russia, Great Britain and the USA. PhD diss.]*. Krasnodar (in Russian)

Letts, M. (2009) Obama's discourse of «hope» Making

rhetoric work politically. In: *School of Sociology, Politics and International Studies*. Mode of access: <http://www.bristol.ac.uk/medialibrary/sites/spais/migrated/documents/letts0409.pdf>

McLuhan, M. (2003) *Understanding Media: the Extensions of Man*. Corte Madera : Gingko Press.

Prokopenko, A.A. (2016) *Presidentskij diskurs Baraka Obamy: kognitivno-kommunikativnye aspekty. Dis... kand. filol. nauk [Barack Obama's presidential discourse: cognitive-communicative aspects. PhD diss.]*. Kharkiv (in Russian)

Spiridovskij, O. V. (2005) *Koncept «terrorizm» v rechah prezidenta SShA Dzhordzha Busha []. Real'nost', jazyk i soznanie: mezhdunar. mezhvuz. sbornik nauchn. trudov. / otv. red. T. A. Fesenko [Reality, language and consciousness: intern. interuniversity collection of scientific works. Fesenko, T.A. (ed)].* Tambov, 3, 279–281.

Shevchenko, I.S. (2015) *Sootnoshenie informativnoj i faticeskoj funkcij kak problema jekolingvistiki [The correlation of the informational and phatic functions a problem of ecolinguistics]* In: *Cognition, communication, discourse*, 10, 114–132. Available from sites.google.com/site/cognitiondiscourse/ (in Russian)

Zhabotynska, S., Shvets, O. (2017). *Conceptual metaphors in multiple data: public speeches of Barack Obama and Vladimir Putin, 2014 – 2015*. In: *ICLC-14 Book of Abstracts (p.534)*. Tartu.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛЮ

14. Bush, G.W. *Republican National Convention, September 2, 2004*. – Available from: http://www.cbc.ca/news/background/uselection2004/bush_rnc.html#top

15. NBC News, “Meet the press with Tim Russert”: Interview with President George W. Bush, February 7, 2004. – Available from: <http://www.msnbc.msn.com/id/4179618>

16. Nobel Lecture by Barack H. Obama, Oslo, 10 December 2009. [Electronic resource]. – Available from: http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laureates/2009/obama-lecture_en.html

17. President Barack Obama's speech at being given the 2017 John F. Kennedy Profile in Courage Award May 8, 2017. – Available from: <http://time.com/4770353/barack-obama-profile-courage-speech-transcript>

18. President Trump “America First” security speech. 18.Dec, 2017. – Available from: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-42406212>

19. The First Bush-Kerry Presidential Debate, September 30, 2004. – Available from: <http://www.debates.org/pages/trans2004a.html>

20. The Third Gore-Bush Presidential Debate, October 17, 2000. – Available from: <http://www.debates.org/pages/trans2000c.html>